

Виходить у Львові щодня (крім неділь і гр. кат. свят) о 5-ій годині по полудні.

Редакція і
Адміністрація: у вулиці
Чарнецького ч. 8.

Письма приймають ся
лишь ґранковані.

Рукописи звертають ся
лишь на окреме жаданя
і за зложеном оплати
почтової.

Рекламації незалеж-
тані вільні від оплати
почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Газети Львівської“.

Передплата у Львові
в бюрі днівників Люд.
Пльона і в ц. к. Ста-
роствах на провінції:
на цілий рік зр. 2.40
на пів року „ 1.20
на чверть року „ —.60
місячно . . . „ —.20
Поодинокое число 1 кр.

З поштовою пере-
сылкою:

на цілий рік зр. 5.40
на пів року „ 2.70
на чверть року „ 1.35
місячно . . . „ —.45
Поодинокое число 3 кр.

З Ради державної.

Платня урядників.

Справозданс о управильненю платні урядників в предложено вже комісії бюджетовій. В справозданю сказано, що вже двацять літ минуло від часу послідного управильнення платні. Від того часу багато змінило ся; пожива і помешкане подорожили, а річні додатки на дорожню показали ся недостаточними. Треба було управильнити платню. Комісія бюджетова предкладає отже піднесене платні в рангах від VI до XI, не зміняє платні в рангах вищих, але признає в рангах III і IV вишні додатки функційні.

Найнижша платня урядника послідної XI ранги, виносила доси 600 зр.; на будуче має она бути піднесена до 800 зр. (Петиція урядників в 1893 р. домагала ся підвищення до 700 зр.). Що-до виміру платні комісія бюджетова згодила ся зовсім на предложене правительства. Она буде виносити в I. класі 12.000 зр., для II. кл. 10.000 зр.; для III. кл. 8.000 зр.; для IV. кл. 7.000 зр.; для V. кл. 6.000 зр. і 5.000 зр.; для VI. кл. 3.200, 3.600, 4.000 зр.; для VII. кл. 2.400, 2.700 і 3.000 зр.; для VIII. кл. 1.800, 2.000 і 2.200 зр.; для IX. кл. 1.400, 1.500 і 1.600 зр.; для X. кл. 1.100, 1.200 і 1.300 зр.; для XI. кл. 800, 900 і 1.000 зр.

Що до переходу з одної класи платні до той самої класи, але з вищим виміром пенсії, правительство предклало для XI. ранги дво-літе, для X. тріліте, для IX. четвероліте, так, що урядники XI. по 6, урядники X. по 9, урядники IX. по 12 літах служби доходили би до найвишого виміру платні. — Комісія бюджетова приняла для всіх тих найнижших

клас четвероліте і осягнула тим заощаджене 1,800.000 зр. у видатках.

Що-до додатків функційних то комісія бюджетова згідно з предложенем правительства приймає для I. ранги 14.000 зр., для II. ранги 10.000 зр., для III. ранги для Намістництва: в Чехії 13.000, в Галичині 12.000 зр., на Побережю 10.000; в Тиролю, Дальмації і Стирії по 8000 зр.; в горішній і долинній Австрії по 7000 зр.; для президентів пайвисшого трибуналу, адміністраційного трибуналу і президентів вищих судів у Відні, Празі і Львові по 4.000 зр.; для всіх інших президентів вищих судів по 3000 зр.

В IV ранзі для Президентів краєвих правительств додаток функційний 5000 зр. шефам секцій в міністерстві, президентам сенатів в найв. трибуналі і трибуналі адміністраційнім, генер. прокураторови, віцепрезидентови найв. Палати обрахункової і президентови свангелічкої Ради по 3000 зр.; віцепрезидентам намістництва у Відні, Празі і Львові і віцепрезидентам краєв. дирекції скарбу у Відні, Празі і Львові, генеральному інспекторови залізниць і генеральному директорови тютюнової адміністрації по 2.000 зр.

Додатки т. зв. активальні позістають незмінені. Урядники трох найнижших клас по 16 літах служби в одній і тій самій ранзі дістануть особистий додаток 100 зр., а по 20 роках дальших 100 зр. — Після внесеня комісією бюджетової підвишене той платні має увійти в жите з днем 1 липня 1897.

Запомога в нужді.

На засіданю Палати послів дня 19 с. м. вела ся нарада над цісарским розпорядженем з 24 серпня, котрим визначено для потерпівших від нещастя елементарних 200.000 зр. а

фондів державних. Всі бесідники були того погляду, що ся сума за мала, а комісар правительственний, шеф секції Роза доказував, що передовсім обовязком країв єсть подавати поміч але й зазначив, що правительство буде мусіло знов домагати ся кредиту на сю справу. — Пос. Дик поставив резолюцію взиваючу правительство, щоби уважливо також і краї та повіти, о котрих перед цісарским розпорядженем не було ще предложеня в справі запомоги, а котрі сего року навістило нещастє та щоби до місяця здано справу о потрібнім на то кредиті. — Внесенє комісії і резолюцію Дика ухвалено.

Перегляд політичний.

Підкомітет комісії бюджетової ухвалив без зміни приділене всіх позицій предклаваних міністром фінансів до бюджету інвестиційного; на вишенє председателя, пос. Руса, постановив переходячі позиції в звичайнім бюджеті для залізниць державних і розстаранє капіталу для будови залізниць локальних з запотребованем і з числами покриття прилучити до бюджету інвестиційного.

При виборах до ради повітової в Кракові і в Коросні з курії селяньської побідила т. зв. людова партія; вибрано самих селян. В Кракові між иншими і пос. Вуйціка.

З Карпут в малій Азії наспіла вість о новій різни Вірмен в Егіпте, яка була там минувшого місяця. На 1180 домів вірменських збурили Турки зовсім 980 і убили 2000 Вірмен, межю ними 50 жінок і дітви.

ГОЛЯНДСКА СПАДЩИНА.

(З німецького — Вільгельма Фішера).

(Дальше).

Генрих то вже й сам собі думав. Але коли душа повна великих і добрих гадок, то щоденна мудрість замовкає соромливо. Полохлива журба, несміливе обчисленє щезають. Хиба-ж ціла земля зі всіма своїми стадами і нивами вкритими збіжжєм не Господня? А ліси зі своєю дичиною та море зі своїми міліонами риб? Хиба-ж той, що кормить птиці небесні, не заосмотрив би й нас своїми достатками, коли-б ми з дитинною щиростію поручили ся его опіці? — Трохи иншими словами сказав Генрих то саме писареві та заявив ему своє рішуче поставленє, що додержити вірно обіцянку дану помершому, а сила вічної правди так велика, що й найзавзятійший чоловік не посміє їй противити ся. Але все-таки уложив він инший плян. Подивив ся на любенький образ: Отже то Павлина Стівезанд? — сказав він з тиха. — Знаєте що? Або нехай старий скупар дасть щось, або виставимо публично образ его одної доньки; багато людей єї знало; опишемо кількома словами не оскорбляючи, борони Боже, але строго правдиву єї сумну історію. — Не треба їй казати, що Генрих на то не пристав. В теперішнім его настрою був він такому

способови вимушуваня подвійно противний. — Ні — сказав він — дам ему лиш знати, що помер чоловік его доньки і запрошу его на похорон, а він нехай відтак робить, як хоче. А вас прошу ще раз, дайте мені яку поміч. Я тут чужий і не знаю ані законів, ані звичаїв і обичаїв краю. Пристає на то?

— Пристаю! — сказав писар, а по его голосі видно було, що він то по щирости каже. — У мене дурний розум. Сьвіт дав ся мені вже тільки разів в знаки і я забожив ся не рушити для нікого ані пальцем з якоїсь дружби або чемности; але коли судьба зведе мене з таким чоловіком, як ось ви, то розумна постанова десь подіває ся, а старий дурний розум знову вертає. — Ходіть же зі мною! Берім ся зараз до діла. Побачите, що старий уміє ще жваво кинути ся!

Та й додержав слова. Розстарав ся борзенько о все, що було треба, залагодив точно всяку формальність. Пішов навіть на похорон; пана Стівезанда, хоч его чемно запросили, не було на похороні, але за то була добра пані Дельфт і она майже більше плакала, як Павлусь. А коли Генрих на другий день по похороні вибирав ся з своїм приймаком в дорогу, з'явив ся на двірці на его диво і старий писар та ще раз з ними попрощав ся. — Дорога далека, заробок малий, а геневерка за дорога. Але ми ще юлись побачимо ся знову на иншім місці, на краснім, де нема плачу ні біди, де нема ні батків твердого серця, ні лютих панів.

Так то навіть і сю пригноблену душу освітив ще раз теплий і ясный промінь. Всяке благородне діло виходить в користь не лиш комусь одному, але обнимає палким огнем і найближше окруженє та сьвітить своїм благословенєм до окола.

У вагоні мав Генрих знову час роздумувати, підчас коли блідий хлопчина з красними очима і довгим волосєм сидів тихенько і сумно коло него. — Що там дома скажуть? Як же то всі величали ся тим, що суть своїми золотого вуйка! А тепер чи приймуть радо ту несподівану спадщину, отсе бідне влуча? А Марія? Та й сама моя мати?... Але я не міг инакше зробити! — Обернув ся відтак до дитини і старає ся єї розвеселити. Показував хлопцеві на право і ліво все, що було видно займаючого, балакав з ним, виймив по якімсь часі перекуску, котру обачно взяв був з собою, бо на двірцях треба все дорого платити, і тішив ся, що хлопець смакує. Молодий вік легко пристушний на нові вражіння; з кождою милею дороги, що розлучала Павлуся чим раз більше з гробом его батька, ставав він веселіший. А коли на другий день сіли в Бон на пареход і поплили горі пшшною рікою, хлопець показав ся новий сьвіт. Такж гір він ще ніколи не видів, а руїни та замки на них, далеко і широко розкинені міста і села понад берегами та високі вежі красували ся та сьвітїли ся в сонці, що аж любо. А то був знову красний і погідний день та до вечера було ще

Папський нунцій в Парижі, монс. Феррато прислав Ватиканові дуже користні вісти о розмові его з царем в справі становища Росії до Ватикану. Як звісно цар перед прийняттям тіла дипломатичного в Парижі покликав до себе нунція і довго з ним розмавляв.

З нагоди вінчання італійського наслідника престолоа з чорногорською княжною, з'їхалося до Риму множество осіб. Князь чорногорський приїхав вже з доньками Оленою і Анною та сином Мірком.

Н О В И Н К И.

Львів дня 21 жовтня 1896

— **Є. Вел. Цісар** уділив погоріцям громади Шершенівці, в борщівському повіті, 500 зр. підмоги.

— **Найдост. Архієпископ Людвик Віктор** виїхав передвчера о годині 7^{1/2} вечером зі Львова до Рудник в товаристві генер. Вімпфена в гостину до гр. Холошевського.

— **Іменованя.** Президія ц. к. кравової Дирекції скарбу іменовала конценістів скарбових: дра Ів. Готфрїда, Юл. Луцика, Ів. Смолуху, Йос. Гравського, Йос. Лукашевського, Йос. Держановського інспекторами податковими, а конценітових практикантів скарбових: Стан. Стшелецького, Ів. Врубля, Стан. Грушецького, Сим. Огта, Ант. Буска, Кар. Оржезького, Стан. Слотоловича, Стан. Августинського і Йос. Маначинського конценістами скарбовими. — Ц. к. кравова Дирекція скарбу іменовала податковими офіціалами ад'юнктів податкових: Андр. Солецкого, Гн. Трочинського, Ант. Студенського, Володисл. Млодяновського, Ант. Терлецкого, Ізид. Василевича, Стан. Заласа, Стеф. Іванкевича, Володисл. Стебленського, Стан. Сроковецкого, Казим. Боровського, Йос. Фінценберґера, Стан. Кукулку, Ів. Дубравського, Марка Зарембу, Гн. Леха, Юл. Скроботовича, Мар. Городиского, Йос. Хпановича, Ант. Батовського, Альфр. Кобервайна, Мих. Іванського, Теоф. Гндзика, Андр. Солицького, Мих. Гнатишина, Йос. Островича, Стан. Кутнебу, Мар. Габриєля, Алекс. Малчина, Дорот. Врилича, Вільг. Скроботовича, Ів. Годбода, Ів. Мушинського, Едм. Райхерта, Меч. Гоствицького, Вяч. Круничку, Теоф. Опиду, Володисл. Волянського, Фр. Огоржалого, Йос. Кремера і Теоф. Бачинського.

— **Є. Е. п. Намістник кн. Евст. Сангушко** виїхав вчера вечером до Кракова, щоби взяти участь в нинішнім торжестві отворення нового будинку школи реальної. В тім торжестві возьме участь також п. Віцепрезидент кравової Ради шкільної др. Бобжинський, інспектор шкільний п. Франке та начальники властей. Посвячення будинку довершить князь-єпископ Пузина.

— **П. Віцепрезидент кравової Ради шкільної** др. Мих. Бобжинський, що перебуває від кількох днів в Кракові, виїхав звіттам передвчера рано на візитацію шкіль народник округи бжеского. Ві втерок вечером вернув п. Віцепрезидент до Кракова і возьме цині участь в торжестві отворення нового будинку школи реальної. В четвер звітує др. Бобжинський кілька шкіль повіта краківського, а в п'ятницю від 1-ої години пополудні буде приймати сторони в бюрі староства.

— **Рада міста Львова** під проводом президента міста дра Малаховського представляла ся дня 12 с. м. в полудне Є. Е. п. Маршалкови кравовому гр. Стан. Ваденіому. П. президент подякував п. Маршалкови за прихильність вказувану місту і просив заховати єї і на дальше. П. Маршалок запевнив депутацию, що розвиток столиці краю лежить ему на серці і все коли лиш того буде треба, може бути місто певне его помочи.

— **Посвячене школи.** В Тисьмениці відбуло ся дня 5 с. м. посвячене нового шкільного будинку, виставленого коштом 20.000 зр. По богослужених в церкві, костелі і біжници в присутності представителів місцевих державних і автономічних властей відбуло ся торжество посвячення довершене духовенством обох обрядів, почім промовив бурмістр п. Фр. Шелеский, потар, котрий вказав на жертволюбність мешкаюців Тисьмениці на будову школи і підніс оклик в честь Є. Вел. Цісаря. Вкінці відспівала молодіж народний гимн і на тім закінчило ся торжество.

— **Крадіж.** На основі автентичного а викраденого в невисліджений спосіб документу (Erlagschein), вимагав якийсь незнаний яновник 6000 зр. в вартістних паперах, зложених титулом кавції скільською фірмою „Братів Гредль“ в касі дирекції державних залізниць у Львові. На урядників залізничної каси не паде ніяка вина.

— **Спіритус з дерева.** В Сколім, Бродах і Вигоді коло Велдїжа засновують ся фабрики спіритусу з дерева. Крім того має повстати ще одна така фабрика на Буковині.

— **Ювілей телеграфу в Австрії.** Заряд телеграфів державних обходив сими днями 50-літній ювілей свого істнованя. Заслуга введеня телеграфів до Австрії належить ся тодішньому міністрови торговлі і скарбу бар. Бавмгартнерови. Він перший велів вибудувати лінію між Віднем а Берном і то лише до залізничного узятку. Ту лінію отворено дня 14 жовтня 1846 р. Два роки пізнійше були вже чогири лінії, а то: з Відня до Берна, Праги, Целля і Прешбурга. В р. 1849 проведено телеграф до Кракова, Львова і Черновець. В р. 1849 було в Австрії 117 миль телеграфічних ліній і 23 стациї; в р. 1860 вже 2372 миль і 196 стациї, в 1894 р. 133.155 миль і 4303 стациї. Спершу уживано телеграфів виключно до служби державної

і залізничної. Аж в році 1849 дозволено пересилати депеші біржеві, а в рік пізнійше й приватні. Однак не кождий міг собі позволити на такий видаток, би на пр. телеграма з Відня до Триесту, зложена з 10 слів коштувала в р. 1851 поважну суму 9 зр. 13 кр. Пізнійше знижувано заедно тарифу за телеграми і нині за 10 слів платити ся в цілій Австро-Угорщині 30 кр. Дуже скорий розвиток телеграфів наступив аж по р. 1870, коли правительство знижило значно цілу за депеші. З кінцем 19-го столітя получення вже цілий світ дротами. В далекі сторони, як до Яви, Борнеа, Австралії, Америки полудневої коштує слово по 4 а навіть по 6 зр. Однак правительства старають ся о знижене ціни.

— **Огні.** З Гусятинщини пишуть нам: Дня 14 с. м. вибух в нашій селі, в Хлопівцях, гусятинського повіта огонь і знищив загороду Олекси Стадника. На щасте огонь вибух рано, коли всі люди були ще дома і не було вітру, бо инакше при порядках в нашій селі було би ціле село пішло з димом. В огни полекли ся небезпечно Олекса Стадник, его син і сусід. Велику нерадівість виказав при тім огни наш війт Маевский, що прийшов до огня аж тоді, коли вже его люди погасили та ще до того велів розганяти діти, що носили воду коновками. При рагунку відзначив ся секретар громадский п. Юрий Богудкый. П. — З Билич, в самбірськїм повіті, пишуть: Від кількох тижнів живемо тут в безнастанній тревозі. Якийсь палій бунує в громаді і заедно підкладає огонь. В посліднім часі вибухло тут аж шість пожарів, а всі в ночи. Раз спалила ся стирга збіжа, в ночи з 9 па 10 с. м. гумно з запасом збіжа, а два дни пізнійше підпалено фільварок Замчиска коло Билич, котрий погорів разом з сегорічними зборами. Виновника доси не викрито і люди не мають ні дня ні ночи спокійної в ночи; вардують і сьвігать по хатах.

— **11-літний убийник.** В Триветі убив 11-літний хлопець Вільгельм Маргарні свою бабку Сальварджі. Помагав ему его 13-літний брат Альфред, а причиною убийства було то, що бабука знущала ся над цілою родиною. Арештовано також вітня малолітних убийників і его любовницю

— **Поклад торфу** найдено в Станіславові при копаню каналу міського через середню улицю Газової. Поклад торфу находить ся в глибині 2—3 метрів, а сам поклад буде мати кілька метрів глибини. Причиною того дивного явища та обставина, що улица Газова тягне ся задовж давних валів міських, поза котрими були глибокі і широкі фоси. А що улица Газова находить ся в місці давньої фоси (широкого на кільканадцять метрів рова), тож і торф утворив ся там з водяних рослин та з великого сьмітя, що висипувало у фосу. При твердженнях з часів середньовічних і новіших аж до XVIII

далеко, коли они станули в Арештайні. На березі стояв Іван Коль та дожидав їх. Коли пізнав вже здалека Генриха і побачив, як той сїдав в човенце, щоби перевезти ся на беріг, крикнув на ціле горло „Гурра!“ та вистріляв з обох моздїрів, котрі позичив був за гроші і добре слово, так що обох подорожних повитав торжественно як би якогось короля з его наслідником престолоа. Вітай нам! Вітай нам! — кликали до него зі всіх сторін. — Та чи багато сот тисячів золотих привіз ти? — спитав Іван. — Ти привіз таки з собою? — шепнув до него стрий Йосиф. — Золотом? — Че й ні, бо то було би за тяжко... банкнотами? А може цінними паперами? А се що за хлопця ти ведеш за руку?

— Добрий день! Кланяюсь вам низенько паничу! А що, може вам Фроїм пожелати щастя і собі?

— Ходїть до мене до дому, там вам все розкажу — відповів Генрих на то все трохи з жалем, хоч рівночасно і сьміх его брав, бо то розчароване мало й свою сьмішну сторону. Свого приймака все ще держав за руку, а з другої сторони взяла его погід руку его матір. Лиш она сама одна не розпитувала его, але витала ся з ним так, як би він вже роками був на чужині. Так пішла ціла громада до родинного дому, де мала комнатка ледви могла їх всіх помістити. Генрих завів хлопця, що був утомлений в дороги до альбіра і казав там ему положити ся та спочити, а сам вернув до чекаючих на него нетерпеливо і розповів їм все основно.

То-ж то всі поспускали носи, коли виїшла на верх немила правда! — Коби я ще мав бодай свою хатчину! — зітхнув Іван. — Випив же я не одну фляцилу на рахунок тої спадщини, та ще й пороку купив і пукав весело — дійсно не знаю вже, чи сьміяти ся чи плакати? — Але легкодушний чоловік волів сьміяти ся. — Як то добре було, Петре, що ми зараз скористали з тої чутки! — сказав пап Йосиф до свого сина, бо вже таки не міг видержати. — Ми бодай зискали. Я зараз від самого початку не вірив тій історії. — Другі говорили то се, то то, аж їм Генрих перебив: Та я ще не доповів до кінця — а відтак розповів їм, як то він случайно впав на слід Мельхіора, поховав его сина, а его внука привіз з собою. Аж тепер стали всі дивувати ся і таки добре покиувати головами. Пан Йосиф відозвав ся: Нехай собі Голандці самі годують свої сироти, у мене нема на то грошей. Ти без потреби на непотрібну подорож ще більше видав, а на тебе і так не багато припало. Ну, то вже твоя річ... але я дякую за таку спадщину! — Генрих був вже трохи розсердив ся і хотів щось на то сказати, але Іван випередив его. — Стрию Йосифе — сказав він — ви одні, що заробили щось на тій історії, я би вегидав ся й згадувати о тих нужденних пару крейцарах на дорогу. Отже той хороший хлопчина то по старім Мельхіорі? Добре маєш, Генриху, нехай наше тіло, наша кров не іде на жебри між чужі люди. А коли его штаята подерті, або треба ему буде нових, то лиш приїди до мене! Пару ліктів сукна ще знайде ся у мене, та й часу

досить. Але тепер вже їду! Мені тут за тісно і за душно. Моя жіпка наварпла нині щось доброго на вечеру, а нагоди торжественного дня... мушу їй занести зараз цілий міх дукатів, який припав на нашу пайку. — Сьміючись і жартуючи він виїшов. Другі пішли й собі чим борше за ним, але ні одні з них не обовязав ся так, як він, причиняти ся в який небудь спосіб до вихованя хлопця. Фроїм висунув ся ще перед тим так, що їхто его не видів, а майже рівночасно також і пан Блюм, що Генриха таки дуже обійшло.

Остав ся тепер сам з своєю матою, а коли его стало то непокоїти, що она мовчить, відозвав ся: „Ну, то бодай посваріть мене! Може я то і нерозважно зробив, але як би ви були виділи ту нужду...“

— Сварити тебе? — перебила она ему і обтерла собі слози в очах. — Дасть Бог, що якось всі троє будемо жити ся. Бідне хлопця! Зараз пригадав ся мені Мельхіор, лиш що він далеко красший. Ну, сїдаймо в Богом вечеряти.

Она застелила стіл і подала їсти; відтак розбудила хлопця і всі троє їли весело, хоч одиним золотом в їх хатчині було промінє заходячого сонця, що крізь отверте вікно заходило до середини. Так бодай дома ніхто Генрихови не противив ся.

Але ще одна непевність спочивала на тім великим тягаром. Коли змеркло ся, побіг він до пана Блюма, котрий з якимсь дивним неспокоєм сам отворив ему двері і попереді пішов до канцелярії. В тій самій комнаті пере-

століття мали велике значіння для оборони форси широкі і наповнені водою.

— **Пожиточний винахід.** Одна фірма поставила в убогих дільницях Лондона нові газові лампи, котрі використовують до варення води газове тепло до тепер не спожитковуване. Кожда ліхтарня має апарат, з котрого за дрібну оплату дістає ся зараз кілька кварт киплячої води. На сейPOSITочний для убогих винахід дістала фірма замовлення від головних європейських і американських міст.

— **Торговля людским товаром.** Против вивозу дівчат до Аргентини завязало ся там товариство „Société de protection et de secours aux femmes amenées par émissaires“. Оно вже повідомило австрійські та російські влади і деякі днівники про шайку, яка вивозить дівчат до Аргентини. Така шайка мала вибрати ся недавно до Австрії. Центральні влади повідомили о тім приїзді підвладні органи, щоби наглядали за роботою шайки. До неї належать: Герц Лябледовский, Генох Коген, Мойсей Гайст, Лейба Мунд, Соломон Блюм, Менахем Шульрайх і Хана Сграгофска. Они вивозять дівчат на Генуу, Марсилью, Шербург, Гавр, Ля Пале або Савсемптон. В готелях „Аквіла“ і „Лігурия“ в Генуї мають постійно запас дівчат для дальшого переїзду до Аргентини. — То доносене аргентинського товариства принесло вже успіхи, бо в останніх днях увязнено в Швейцарії одного з найнебезпечніших членів тої шайки, що крутив ся по тім краю під фальшивим назвищем, а знов у Варшаві попало в руки поліції кількадесять тих злочинців, що недавно вернули з Аргентини, аби набрати в Європі єврейського товару до вивозу.

— **Торговля чортами.** Перед судом карним в Одесі відчув ся останніми днями прецес, що кидає ярке світло на забобніть і темноту тамошнього міщанського населення. Міщанка Матильда Зайде довідала ся від другої міщанки Афрозини Дроздовскої, що она знає когось, хто продає таких чортів, котрі ставши раз чиею власністю працюють над збогаченням свого господаря. Дроздовска оповідала Матильді Зайде, що всі багаті люди мають таких чортів. Чорт стає невільником чоловіка, котрий его купить і може все зробити, що лише прикаже ему господар. Матильді Зайде дуже сподобало ся тото оповідане і она стала випитувати Дроздовску, чи не могла би она купити такого чорта. Дроздовска відповіла, що можна, она знає таку особу, що торгує чортами, але то дорога річ, бо й найменший чорт, коштує 80 рублів. Зайде дала Дроздовській жадані гроші, а тоді сказала їй Дроздовска, що то єї рідна мати Акилина Дроздовска, що мешкає на Поділля, торгує чортами і що она ніпле їй тих

80 рублів, а мати приїде і привезе чорта. І справді за кілька днів приїхала стара Дроздовска до Одеси і привезла Зайдовій яйце, котре веліла їй носити 9 днів під пахою лівої руки, а тоді по 9 днях мав вилізти з яйця малий чортик. Зайдова послухала старої мантійки і вложила яйце під паху та носила его серед страшних болів руки і цілої пахи повних 9 днів. Але дуже завела ся, бо і девятий день минув, а чортик не виліз. Она пожалувала ся тоді перед молодого Дроздовскою, а та пояснила їй, що чорт тому не виліз, бо Зайдова кожного дня хрестила ся, отже він бояв ся божої сили. Зайдова повірила Дроздовській і заставивши свої річи дала їй 40 рублів та просила, аби она післала їх своїй матері за нового чорта, але вже не в яйці, а за живого. Та стара Дроздовска не згодила ся на то і аж коли Зайдова грозилася їй, що єї заведе до суду о 120 рублів, прислала дурній жінці два нові яйця. Тількиж тепер Зайдовій було того за багато; не хотіла виставляти ся на нові болі і носити яйця під пахою та знетерпеливлена розбила їх, надіючи ся найти в середині малих чортиків. Однак дуже розчарувала ся; в середині не було нічого иншого крім звичайного жовтка і білка. Розгнівана подала до суду жалобу, а суд розслідивши справу засудив стару Дроздовску за обманство на три місяці вязниці і зворот грошей Зайдовій. Друга мантійка, молодого Дроздовска, утікла до Болгарії.

Штука, наука і література.

— „Зорі“ число 19-те з 1 (13) жовтня містить в собі: продовжене повісті Івана Левицького „Не той став“, — „Нові поетичні твори Степана Руданського“, — докінчене образка з галицького життя „Бобо“ Мирона Кордуби, — „В Бескидах“ Уляни Кравченко, — продовжене переложеної Василем Лукичем статті „Жінки при Чигиринськім дворі в другій половині XVII віку“, — „Пенадруковані вірші П. Гулака Артемовського“ — статейку І. Січовика „Над могилою Олександра Кривка“ (молодого земського лікаря з Подлявщини), — вкінці звичайні рубрики: оповістки і критичні замітки, хроніка і бібліографія. Ілюстрацій містить се число три: портрет Олександра Кулішихи (Ганни Барвінок) і фотографія Каплиця в Яремчу коло Дори та „волами по бульбу“ в Тишківцях повіта городеньського. До сего числа додано дальший пів-аркуш російсько-українського Словаря М. Колярова.

жили вже веселі хвилі. Заким ще Генрих в своїм заклопотаню міг якось розпочати розмову, купець перший відозвав ся: Дуже сумно, дуже шкода! Не ваяжть ся нічим, майстре Грунер. Мусите собі розважити, чи попри чужого хлопця будете ще мали вижити власну родину, бо від мене — не дивіть ся на мене з таким дивом! — від мене не можете сподівати ся ані зломаного крейцаря. Мою буду — він вдарив притім рукою по столі, що аж лоскіт пішов — треба буде сини днями замкнути!

— А то що? Я того не розумію.

— Я збанкрутував! Ось що. Загнав ся в спекуляції. Несподівано показала ся мені дорога ратунку. Як же я ждав неперпеливо, коли ви вернете, на вашу спадщину... не для того, щоби вас єї позбавити... ні! Але кількома тисячами галярів можна було діру запхати і я би був вишплив на верх і став знову багатим... Тепер все минуло ся! Як кажу, не ваяжть ся, мусите знати, що маєте робити.

Але Генрих вже давно знав, що робити. В останніх часах зазнав аж за багато вселякого, щоби его навіть сей останній удар зовсім прибив. Стиснув рішучо зажуреному чоловікові дрожачу руку і пішов відтак на другу сторону, обняв заплакану Марію і спитав єї: Маєш відвагу жити зі мною при моїй бідності і моїй пильності, разом з моєю матір'ю і моїм вихованком, котрий стане і твоїм? — Дівчина, що давніше була нерішуча, набрала смілости і відваги, показала ся гідною его і шепнула: Маю! — Так то дивно нераз переплітають ся в життю горе і розкіш!

Слідуючі дні зробили добрим Аренштайцям дві несподіванки: на хату багатого пана Блюма поклали урядові печатки і виставили єї на продаж, а рівночасно пішли заповіді его одинокої доньки з Генригом Грунером. Ще перед зимою повінчали ся.

Стрия Йосифа не було на весілю; звинив ся тим, що нездужає, бо трохи перестудив ся. Але Іван Коль був, та ще й виспівував весело:

Я... я... Коль Іван,
Аж то нині я собі пан!
Та й по та й гуляю
Нічого не дбаю
Нари мені нема!

З гостей ніхто не мав відваги станути ему до пари: всі в тихій радості обходили се поважне торжество. Коли він на другий день виспав ся, пішов скривлений, як би ему рідна мама умерла до пана Йосифа до дому і звідував ся там з великим сочувством про многоцінне здоровле дорогого стрійка, котрого вчера на своє превелике диво не видів на весілю та заявив ему свою велику радість з того що видить его тепер при зовсім добрім здоровлю. Відтак по дорозі не укриваючи свого сміху вступив до свого давного майстра та просив о роботу, бо ему его майстроване скінчило ся, а чоловікові — кавав — хоче ся преці їсти, ну та й пити до того. Але й челядником кравецким повістав так само веселим і вдоволеним, як був майстром і властителем дому. (Конець буде).

Господарство, промисл і торгівля.

Торг збіжовий.

Львів дня 19 жовтня: Пшениця 6·80 до 7·25 зр.; жито 5·60 до 5·80; ячмінь броварний 6·— до 6·50; ячмінь пашвий 5·— до 5·50 овес 5·25 до 5·50; ріпак 9·— до 19·—; горох — до —; вика — до —; насінє льняне — до —; сімє конопельне — до —; біб — до —; бобик — до —; гречка — до —; конюшина червона галицька 40·— до 50·—; шведска — до —; біла 40·— до 55·—; тимотка — до —; ганіж — до —; кукуруза стара — до —; нова 0·— до 0·—; хміль 30·— до 45·—.

ТЕЛЕГРАМИ.

Відень 21 жовтня. Долішно австрійське намістництво оповістило обширне розпоряджене в справі мир осторожності що-до перевозу з двірця велізницї ратичної товарини призначеної на заріз, походячої з галицьких повітів, де вибухла пилкова і ратична зараза. Безрог навіть і з вільних від зарази сторін Галичини поки що не вільно привозити.

Відень 21 жовтня. Міністер справедливости, Гляйспак, дав вчера великий пир для учасників віча адвокатів. В пирі тім взяли участь крім президента міністрів гр. Баден'го і других міністрів, також багато достойників державних і урядників.

Берлін 21 жовтня. Nordd. Allg. Ztg. каже, що гостина царя в Дармштадті і побут німецького цїсаря у Вісбадені стали ся зовсім природно причиною того, що монархи відвідали один другого без всякої офіційної церемонії і лиш в характері сердечности, яка відповідає дружбі близьких сваяків. Офіційна гостина німецької пари цїсарської у царя назначена на початок слідуячого літа.

Вісбаден 21 жовтня. Цар, вел. кн. Сергій і вел. кн. Геский приїхали вчера о 12 год. 40 мін. по полудні. На двірці повитав їх цїсар Вільгельм. Войско творило шпалтр, а великий здвиг народа повитав монархів ентузіастично. О 2 год. 30 мін. вернув цар назад до Дармштадту.

Париж 21 жовтня. Російська амбасада заявляє офіційально, що вість о відкликаню амбасадора Моренгайма єсть безосновна і неправдою єсть, будь то би Моренгайм відраджував цареві їхати до Парижа.

— **Книгарня наукового тов. ім. Шевченка** у Львові, улиця Академічна ч. 8. продає слідуячі книжки: Вас. Чайченко. Під хмарним небом, поезії часть I, 1 зр., Книга казок, поезії часть II, 60 кр., Твори прозаїчні ч. I, 80 кр., ч. II, кр., ч. III, 80 кр. — Записки Товариства імени Шевченка ч. I, II, III, IV. по 1 зр. — Тарас Шевченко. „Кобзар“ 2 томи 4·50 зр., а перекладом 5 зр. — Павло Граб. Збірник поезій ч. I, 20 кр., 3 чужого поля. Переклади 20 кр. — Іван Сурик. Твори, з московського 10 кр. — Олек. Колесса. Шевченко і Міцкевич і зр. — Герінг-Герасимович. Що то є господарність 30 кр. — Шевченко з бандурою над Дніпром 25 кр. — Осип Маковей: Поезії ч. I, 20 кр. — Михайло Старицький. В темній драмі 20 кр. — Юлій Верне. Подорож довазла землі 50 кр. — Молитвенник народний (фоне-тичний) 15 кр. — Марко Кропивницький. Титарівна, драма 20 кр. — Василь Шурат. Заїтки до Чернця Шевченка 10 кр., Чернера республика на Афоні 10 кр., Пісня про Ролянда 50 кр. — Школиченко, Між народ, повість, 20 кр. — Митро Омелькович. Писання українські 10 кр. — Василь Кулик, Писання 10 кр.

За редакцію відповідає: Адам Креховецький.

